

נוהל להתערבות/מעורבות מטה התנועה הקיבוצית בעת אירוע חירום נקודתי בקיבוץ

מטרה

נוהל זה מנחה את מטה התנועה הקיבוצית כיצד להתנהל בקרות אירוע חירום נקודתי בקיבוץ (כהגדרתו להלן), בשים לב שעל הגורמים המטפלים בשטח מטעם התנועה להפעיל שיקול דעת בכל מקרה לגופו.

"אירוע חירום נקודתי בקיבוץ" או "אירוע"

מעשה פשע ו/או כל מעשה או מחדל אחר שהתקיים בקיבוץ או חבר קיבוץ החבר בתנועה הקיבוצית, המסכן/מקפד חיי אדם, או אירוע חריג אחר כאמור, העלול להיות בעל השלכות ציבוריות לקיבוץ בפרט ולתנועה הקיבוצית בכלל.
למען הסר ספק –

- **כל אירוע, הוא באחריות הקיבוץ.** משכך, יודגש, כי תפקידם של פעילי התנועה אינו לנהל את האירוע, אלא לסייע לקיבוץ (בד"כ ביחד עם הגורמים הרלוונטיים במועצה האזורית) בניהול האירוע ובהתמודדות עם השלכותיו, בהתאם לסוג האירוע והיקפו.
- **תנאי להתערבות פעילי התנועה** הינו קבלת רשות הקיבוץ ומוסדותיו. פעיל תנועה יפעל רק באישור הקיבוץ ובהתאם לנוהל זה, אף במקרים שלאירוע עלולות להיות השפעות רוחב על תדמיתם של התנועה או של קיבוצים אחרים החברים בה. יחד עם זאת, חלק מתפקידי התנועה ופעיליה, בין היתר, לשמור על שמם הטוב של כלל הקיבוצים, ובמקרי קיצון על פעילי התנועה להבהיר להנהלת הקיבוץ כי נציג את עמדת התנועה ברבים, גם היא מנוגדת לתפיסת הקיבוץ.
- **אירועים בעלי אופי ביטחוני מובהק** (נפילת טילים, סבב לחימה וכדומה) הינם באחריות ובטיפול צוותי החרום במועצות ובקיבוצים, ומוקד החרום של התנועה הקיבוצית. הנוהל תקף גם לגבי אירוע בעל אופי ביטחוני (לדוגמא נפילת המזל"ט בכפר רופין/ מטוס בהרדוף).
- **אירועים בהם התנועה הקיבוצית הינה חלק מ"ציר האחריות"** ינוהלו בהתאם לנושא הפעילות הספציפית והנהלים הפנימיים הקשורים אליו (כגון: מתנדבים, ש"ש).

סדר הפעולות בקרות אירוע:

1. **עדכון רכז האזור – מלווה הטיפול באירוע מטעם התנועה הקיבוצית:**

האחראי על ליווי הטיפול באירוע מטעם התנועה הקיבוצית הינו רכז האיזור הרלוונטי.

על כל פעיל תנועה אליו מגיע מידע אודות קרות אירוע כהגדרתו בנוהל זה לפנות ראשית לרכז האזור ולעדכנו, כולל מסירת כל המידע הרלוונטי שברשותו אודות האירוע.

מקור המידע עשוי להיות גורם פנימי בקיבוץ בין אם הוא ממלא תפקיד ובין אם לאו, דוברות התנועה הקיבוצית, גורם מהמועצה/הארגון האזורי, פעיל/ת תנועה או כל גורם אחר.

במקרה שבו האירוע נודע לפעיל והוא אינו מצליח באופן מיידי לעדכן את רכז האזור, עליו ליידיע את המשנה למזכ"ל, ואם אינו זמין, את המזכ"ל.

2. **עדכון גורמי המטה בתנועה: (במקביל לעדכון גורמי המועצה הרלוונטיים)**

על רכז האזור לעדכן את הגורמים הבאים לפי סדרם להלן, באופן מיידי:

א. מזכ"ל, ואם אינו זמין – המשנה למזכ"ל

ב. דובר התנועה הקיבוצית

ג. מנהל המחלקה משפטית

ד. אגפי התנועה בהתאם לאופי האירוע

3. **הגעה למקום האירוע:**

א. רכז/ת האזור י/תגיע במהירות האפשרית לקיבוץ בו אירע האירוע.

ב. דובר התנועה הקיבוצית יגיע למקום האירוע בהתאם לשיקול דעתו או להנחיית המזכ"ל.

4. **דיווח מפורט למזכ"ל:** לאחר שתתגבש תמונת מצב של האירוע יעביר רכז האזור דיווח מסודר למזכ"ל.

5. **ליווי הקיבוץ:**

א. במידת האפשר י/תשתתף הרכז/ת בישיבת הנהלה ראשונית שתדון באירוע. באם לא תתכנס ייזום הרכז הצעה לכינוסה. בכל מקרה הרכז/ת אינו מנהל האירוע בכללותו אלא מסייע לקיבוץ בניהול האירוע (במידה והתבקש על ידי הגורם המוסמך לכך בקיבוץ לנהל את האירוע מטעמו, יש לקבל מראש את אישור המזכ"ל והמחלקה המשפטית).

ב. דובר התנועה הקיבוצית יסייע במידת הצורך לגבש את המסרים מול חברי הקיבוץ ומול התקשורת. עבודתו תהיה מתואמת על פי הצורך ושיקול דעת, עם דוברות המוא"ז.

ג. השאיפה היא כי פעילי מטה התנועה הקיבוצית יהיו מעורבים בשיחות הסבר לציבור בקיבוץ במעגלי החוסן השונים (ילדים ונוער, ותיקים, בדגש על דברור פנימה). המעורבות תהיה תוך תיאום עם גורמי הקיבוץ ובמידת הצורך – עם גורמי המועצה האזורית.

ד. לעת סיכום האירוע יהיה הרכז/ת נוכח/ת בישיבת הסיכום הפנימית בקיבוץ. במידת הצורך גם הדובר וגורמי התנועה הקיבוצית האחרים שהיו מעורבים יהיו נוכחים בפגישת הסיכום.

ה. עם תום ישיבת הסיכום יעביר רכז האזור למזכ"ל סיכום מרוכז. המזכ"ל יקבע את אופן ומועד הפצת מידע אודות האירוע, לרבות הפקת לקחים לפעילי התנועה וגורמים רלוונטיים אחרים בתנועה הקיבוצית.